

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTAIGA

ATASKAITA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTIES ČIUŽIAKAMPIO SENELIŲ GLOBOS NAMUOSE

2015-01-15 Nr. 2014/1-60(25)

Vilnius

I. NACIONALINĖ KANKINIMŲ PREVENCIJA IR BENDRA INFORMACIJA APIE ATLIKTĄ PATIKRINIMĄ

1. Lietuvos Respublikos Seimas 2013-12-03 įstatymu Nr. XII-630 ratifikavo Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą Fakultatyvų protokolą (toliau vadinama – Fakultatyvus protokolą). Konvencija prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą yra pirmoji, pripažinusi, jog kankinimų draudimas ir baudimas už atitinkamus veiksmus neapsaugo nuo piktnaudžiavimo. Ji įpareigoja valstybes nares įdiegti apsaugos priemones, kurios užkerta kelią kankinimams ir kitokiam netinkamam elgesiui prieš jiems atsirandant.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio 3 dalį tarptautinės sutartys, kurias ratifikavo Lietuvos Respublikos Seimas, yra sudedamoji Lietuvos Respublikos teisinės sistemos dalis. Aiškindamas šią Konstitucijos nuostatą Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad ji reiškia, jog Seimo ratifikuotos tarptautinės sutartys įgyja įstatymo galią¹. Taigi Lietuvos teisinėje sistemoje Konvencija turi įstatymo galią².

Konstitucijoje taip pat yra įtvirtintas principas, kad tais atvejais, kai nacionalinės teisės aktas (aišku, išskyrus pačią Konstituciją) nustato tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruoja su nustatytu tarptautinėje sutartyje, turi būti taikoma tarptautinė sutartis³.

Pažymėtina, kad būdama lygiateise tarptautinės bendrijos nare, Lietuvos valstybė savo valia priima ir pripažįsta tarptautiniuose teisės aktuose įtvirtintus principus bei normas, dėsningai integruojasi į pasaulio kultūrą ir tampa natūralia jos dalimi. Pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo klausimai nėra vien tik suverenių šalių vidaus reikalas. Tai yra vienas pagrindinių tarptautinių santykių aspektų. Veiksmingai įgyvendintos žmogaus teisės ir laisvės stiprina taiką, saugumą, demokratiją ir gerovę, užkerta kelią agresijai, humanitarinėms krizėms, korupcijai ir nusikalstamumui. Todėl būtina remti bei stiprinti daugiašalius (tiek tarptautinius, tiek regioninius) žmogaus teisių užtikrinimo mechanizmus ir prisidėti prie jų veiklos efektyvumo didinimo.

¹ Konstitucinio Teismo 1995 m. sausio 24 d. išvada, 1995 m. spalio 17 d., 2006 m. kovo 14 d. nutarimai, 2002 m. balandžio 25 d., 2004 m. balandžio 7 d. sprendimai.

² Konstitucinio Teismo 2007 m. sausio 16 d. nutarimas.

³ Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 14 d., 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimai.

2. Fakultatyvus protokolas (įsigaliojo 2006 m.) naujai pažvelgė į laisvės apribojimo vietų⁴ stebėseną ir kankinimų jose prevenciją. Jis sukūrė nepriklausomų tarptautinių ir nacionalinių įstaigų atliekamo reguliaraus asmenų laisvės atėmimo vietų inspektavimo sistemą, siekiant užkirsti kelią kankinimams ir kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ar baudimui. Laisvės apribojimo institucijų stebėseną tarptautiniu lygmeniu vykdo Komiteto prieš kankinimą Kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo prevencijos pakomitečio nariai ir ekspertai. Nacionaliniame lygmenyje veikiančia institucija paskirta Seimo kontrolierių įstaiga. Ratifikavus Fakultatyvų protokolą buvo priimti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo (toliau vadinama – LR SKĮ) pakeitimai, pagal kuriuos Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriams buvo pavesta vykdyti nacionalinę kankinimų prevenciją laisvės apribojimo vietose nuolat jose lankantis (2014-01-01 įsigaliojusios LR SKĮ 3 ir 19¹ straipsnių nuostatos).

Vykdydami nacionalinę kankinimų prevenciją, Seimo kontrolieriai naudojami plačiais įgaliojimais: jie turi teisę pasirinkti, kokias laisvės apribojimo vietas aplankyti ir kokius asmenis apklausti, patekti į visas laisvės apribojimo vietas ir visas jose esančias patalpas, susipažinti su jų įrengimu ir infrastruktūra. Be to, Seimo kontrolieriai turi teisę kalbėtis be liudininkų su asmenimis, kurių laisvė apribota, taip pat apklausti bet kokius kitus asmenis, kurie galėtų suteikti reikiamos informacijos, laisvės apribojimo vietų patikrinimus atlikti kartu su pasirinktais ekspertais. Patikrinimai organizuojami į bet kurią vietą, kurioje asmenų laisvė yra arba gali būti apribota, t. y. policijos komisariato areštines, įkalinimo, globos, psichiatrijos, užkrečiamųjų ligų gydymo, užsieniečių laikymo ar apgyvendinimo ir kitas įstaigas.

3. Seimo kontrolieriams organizuoti ir vykdyti jiems pavestą nacionalinės kankinimų prevencijos veiklą padeda Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos struktūrinis padalinys – Žmogaus teisių biuras (toliau vadinama – Biuras). Biuro patarėjai Kristina Brazevič ir Juras Taminskas bei vyriausioji specialistė Deimantė Karužienė, atlikdami jiems Seimo kontrolieriaus, įstaigos vadovo Augustino Normanto pavestas užduotis, 2014-09-19 vertino gyvenimo Čiužiakampio senelių globos namuose (toliau vadinama – įstaiga) sąlygas ir žmogaus teisių juose padėtį.

Patikrinimo metu buvo bendrauta su įstaigos direktoriumi Mečislavu Zareckij, socialine darbuotoja ..., kitais darbuotojais ir įstaigos gyventojais. Taip pat apžiūrėti asmenų gyvenamieji kambariai, užsiėmimų ir kitos patalpos, patikrinti įvairūs registracijos žurnalai bei kiti dokumentai (skundų, pasiūlymų ir pageidavimų knyga, gyventojų bylos, individualūs socialinės globos planai ir kt.).

II. TAIKYTINI TEISĖS AKTAI

4. Pagrindiniai teisės aktai, taikytini atliekant patikrinimą globos įstaigoje:

- 4.1. Lietuvos Respublikos Konstitucija;
- 4.2. Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencija;
- 4.3. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas;
- 4.4. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas;
- 4.5. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas;
- 4.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimas Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“;

⁴ Laisvės apribojimo (atėmimo) vieta yra laikytina bet kuri valstybės jurisdikcijoje esanti ir kontroliuojama įstaiga, kurioje valdžios institucijai įsakius, paraginus, sutikus ar pritarus asmenims yra arba gali būti apribota laisvė. Laisvės apribojimas reiškia bet kokią asmens sulaikymą ar įkalinimą, ar apgyvendinimą viešojoje ar privačioje laisvės apribojimo vietoje, kurios tam tikros teisminės, administracinės ar kitos valdžios institucijos įsakymu tam asmeniui neleidžiama savo noru palikti (Fakultatyvaus protokolo 4 straipsnis).

4.7. Socialinės globos normų aprašo 4 priedas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-02-20 įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ (toliau vadinama – Aprašo 4 priedas), reglamentuojantis socialinės globos teikimo suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims principus ir charakteristikas bei privalomus socialinės globos įstaigų teikiamos ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos kokybės reikalavimus;

4.8. Lietuvos higienos norma HN 125:2011 „Suaugusių asmenų stacionarios socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-02-10 įsakymu Nr. V-133 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 125:2011 „Suaugusių asmenų stacionarios socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau vadinama – HN 125:2011), nustatanti suaugusių asmenų stacionarių socialinės globos įstaigų pagrindinius įrengimo reikalavimus, įskaitant ir maitinimo organizavimą.

5. Pažymėtina, jog, vertinant, kaip elgiamasi su asmenimis, kuriems apribota laisvė, ir jų laikymo sąlygas, svarbu atsižvelgti ir taikyti ne tik nacionalinius ir tarptautinius teisės aktus, bet ir kompetentingų bei plačius įgaliojimus turinčių tarptautinių institucijų rekomendacijas.

Europos regiono valstybėse kankinimų prevenciją jau 25 metus vykdančios Europos Komitetas prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminančią elgesį ir baudimą (toliau vadinama – CPT) įdiegė ir taiko elgesio su asmenimis, iš kurių atimta laisvė, standartus⁵. CPT, laisvės apribojimo (atėmimo) vietose atlikęs patikrinimus dėl elgesio su juose esančiais, laikomais asmenimis, konkrečioms valstybėms pateikia savo rekomendacijas kaip užkirsti kelią kankinimui ir kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ir baudimui. CPT nustatyti standartai įtvirtina visuotinai pripažintus ir taikomus žmogaus teisių apsaugos standartus, kuriuos valstybės taip pat pripažįsta ir gera valia vykdo, atsižvelgia ir laikosi.

III. TIKRINAMOS SRITYS IR NUSTATYTOS APLINKYBĖS

6. Patikrinimas atliktas vertinant žmogaus teisių apsaugos ir kankinimų prevencijos aspektu svarbiausius klausimus, atsižvelgiant į šios ataskaitos II skyriuje nurodytus teisės aktus bei CPT standartus, taip pat CPT ataskaitose apie Lietuvoje atliktus patikrinimus pateiktas rekomendacijas.

Atliekant patikrinimą, faktinės aplinkybės apie asmenų gyvenimo įstaigoje sąlygas ir žmogaus teisių joje padėtį, buvo tikrintos ir vertintos, pildant anketinio patikrinimo lentelę, pagal šias sritis: Duomenys apie įstaigą; Įstaigos vieta, Teritorija, judėjimas į įstaigą ir iš jos; Gyventojai; Darbuotojai; Saugumo priemonės, suvaržymai ir elgesys su gyventojais; Savarankiško gyvenimo sąlygos; Individualus socialinės globos planas (ISGP); Apgyvandinimo ir higienos sąlygos; Maitinimas; Apranga; Sveikatos priežiūra; Bendravimas, Užimtumas, dalyvavimas politiniame gyvenime, tikėjimo laisvė, vertėjo ir kt. paslaugos; Privatus gyvenimas; Informacijos prieinamumas ir kreipimusi nagrinėjimas; Kitų institucijų atlikti patikrinimai; Išvykimas iš įstaigos visam laikui. Atlikto anketinio patikrinimo lentelė (toliau vadinama – Lentelė) pridedama prie šios ataskaitos.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog įstaiga įgyvendina projektą, pagal kurį nuo 2015 m. pirmojo ketvirčio įstaiga bus iškelta į naujai pastatytas patalpas, kurios turėtų atitikti visus senų ir neįgalių žmonių globos namams keliamus reikalavimus.

7. Per šį patikrinimą buvo užfiksuoti trūkumai, dėl kurių galimi gyventojų žmogaus teisių pažeidimai, susiję su: a) gyventojų privatumo ir saugumo užtikrinimu; b) individualiais socialinės globos planais; c) minimalaus gyvenamosios patalpos ploto užtikrinimu; d) teikiamomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis.

⁵ [CPT/Inf/E (2002) 1 - Rev. 2013].

7.1 *Dėl gyventojų privatumo ir saugumo*

7.1.1. Atliktus faktinį žmogaus teisių užtikrinimo vertinimą vietoje, nustatyta, kad pagalbos kvietimo sistema įrengta ne visuose kambariuose. Taip pat pastebėta, jog pagalbos kvietimo mygtuko „funkciją“ priversti vykdyti sveikesni kaimynai, kurie neretai turi ieškoti darbuotojų ir perduoti gulinčių ir negalinčių savimi pasirūpinti savo kaimynų įvairius prašymus.

7.1.2. Pažymėtina, pagal Aprašo 4 priedo 12.7. p. (žr. ataskaitos 4.7. p.), „Asmens saugumas jo gyvenamajame kambaryje užtikrintas nepažeidžiant jo privatumo ir orumo. [...] Gyvenamuosiuose kambariuose, higienos kambariuose pagal galimybes yra įvesta pagalbos kvietimo sistema“, o pagal 16.10. p. „Asmeniui užtikrinta galimybė greitai (neišeinant iš savo gyvenamojo kambario) išsikviesti personalą, jeigu to reikalauja jo sveikatos būklė“ (citatų kalba netaisyta).

7.1.3. Pažymėtina, jog įstaigoje gyventojams turi būti užtikrintos tokios sąlygos, kurios prisidėtų prie galimybės jiems saugiai jaustis. Siekiant užtikrinti visapusę asmenų teisių apsaugą bei tinkamas gyvenimo sąlygas, įstaigos gyventojams turi būti sudaroma galimybė bet kuriuo metu, esant poreikiui, pasinaudoti pagalbos kvietimo sistema ir gauti būtinąją bei tuo metu reikalingą pagalbą.

7.2. *Dėl individualių socialinės globos planų*

7.2.1. Peržiūrėjus gyventojų asmens bylas, nustatyta, jog gyventojams individualūs socialinės globos planai (toliau – ISGP) pagal įvertintus poreikius yra sudaryti (pavyzdžiui, 2008-06-13, 2012-04-19, 2013-05-07), tačiau nėra peržiūrimi ir tikslinami.

Pažymėtina, jog reikalavimas asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaryti ISGP socialinei globai teikti numatytas Aprašo 4 priedo 4 p.

Vadovaujantis Aprašo 4 priedo 5 p. ir siekiant asmeniui užtikrinti teikiamų paslaugų efektyvumą, reikia periodiškai peržiūrėti ir patikslinti ISGP. Ši socialinė norma įgyvendinama ISGP peržiūrint ir tikslinant ne rečiau kaip 1 kartą per metus, o atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle ar naujais asmens poreikiais bei įgūdžiais susijusioms aplinkybėms, iškart po šių aplinkybių atsiradimo (Aprašo 4 priedo 5.1. p.). Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP turi būti pateikti ir įvertinti socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiekti rezultatai, įvertinti asmens paslaugų poreikių pokyčiai bei numatytos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu (Aprašo 4 priedo 5.2. p.).

7.3. *Dėl minimalaus gyvenamosios patalpos ploto užtikrinimo*

7.3.1. Apžiūrint gyventojų kambarius, Biuro darbuotojams kilo įtarimas, kad minimalus plotas tenkantis vienam gyventojui galimai neatitinka teisės aktų reikalavimų, todėl įstaigos administracijos buvo paprašyta pateikti informaciją, koks kiekvieno kambario plotas, kiek vietų yra įrengta gyvenamuosiuose kambariuose ir, kiek ploto tenka vienam asmeniui. Įvertinus pateiktus duomenis, buvo nustatyta, kad ne visuose kambariuose vienam asmeniui yra užtikrinamas teisės aktuose numatytas minimalus gyvenamosios patalpos plotas (5 m²). Įstaigoje yra įrengti vienviečiai, dviviečiai, triviečiai ir 1 keturvietis gyvenamasis kambarys. Vienviečių kambarių vidutinis plotas yra nuo 6,51 m² iki 9,11 m², dviviečių – nuo 4,11 m² iki 6,72 m², triviečių – nuo 5,67 m² iki 6,15 m², keturviečio – 4,54 m². Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta pirmiau, darytina išvada, kad vienam asmeniui vidutiniškai tenka nuo 4,11 m² iki 9,11 m².

7.3.2. Vadovaujantis HN 125:2011 13.1. p., gyvenamosios patalpos „minimalus plotas vienam paslaugų gavėjui gyvenamojoje patalpoje turi būti ne mažesnis kaip 5 kv. m“.

7.4. Dėl teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų

7.4.1. Patikrinimo metu siekiant išsiaiškinti, kokios sveikatos priežiūros paslaugos yra prieinamos dienos metu, kokios – naktį, buvo nustatyta, jog įstaigoje dirba vidaus ligų gydytoja (0,5 etato), kineziterapeutė (0,5 etato), 1 bendrosios praktikos slaugytoja. Be to, įstaigai išduotas leidimas-higienos pasas teikti tik bendrosios praktikos slaugos paslaugas.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad įstaigos darbuotojai negalėjo pateikti licencijos, suteikiančios teisę verstis pirmiau nurodytų rūšių sveikatos priežiūros praktika, todėl Biuro darbuotojai kilo įtarimas, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugos įstaigoje galimai teikiamos nesilaikant tokių paslaugų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

7.4.2. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 dalimis, „Įmonės, įstaigos gali teikti sveikatos priežiūros paslaugas tik gavusios licenciją ir įregistruotos Valstybiniame sveikatos priežiūros įstaigų registre. Licencijas išduoda (perregistruoja), atsisako jas išduoti (perregistruoti), licencijų galiojimą sustabdo, atnaujina ir panaikina Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos.“. Be to, pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. V-156 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų licencijavimo“ 7 p. „Licencija suteikia teisę pareiškėjui verstis asmens sveikatos priežiūros veikla ir teikti licencijoje nurodytas asmens sveikatos priežiūros paslaugas“.

IV. IŠVADOS

8. Apibendrinant patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, susijusias su gyventojų teisių padėtimi įstaigoje bei atsižvelgiant į ataskaitos II ir III dalis, nustatyta, kad:

8.1. asmenų saugumas jų gyvenamuosiuose kambariuose galimai užtikrinamas tik iš dalies, kadangi pagalbos kvietimo mygtukai įrengti ne visuose kambariuose; tuose, kur jie neįrengti, jų funkcija, t. y. informuoti apie pagalbos poreikį, netiesiogiai įpareigoti vykdyti gyventojai, todėl jų teisė į privatų gyvenimą yra ribojama;

8.2. gyventojams sudaryti ISGP nėra peržiūrimi ir tikslinami;

8.3. ne visuose kambariuose vienam asmeniui yra užtikrinamas teisės aktuose numatytas minimalus gyvenamosios patalpos plotas (5 m²);

8.4. sveikatos priežiūros paslaugos įstaigoje galimai teikiamos nesilaikant tokių paslaugų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

V. REKOMENDACIJOS

9. Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į patikrinimo metu nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasis LR SKĮ 19 straipsnio 1 dalies 14 p., rekomenduoja Čiužiakampio senelių globos namų direktoriui Mečislavui Zareckij imtis priemonių užtikrinti, kad:

9.1. pagalbos kvietimo mygtukai būtų įrengti visuose gyventojų kambariuose taip užtikrinant asmenims galimybę bet kada išsikviesti pagalbą;

9.2. gyventojų ISGP būtų peržiūrimi ir tikslinami ne rečiau kaip vieną kartą per metus, taip pat atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle ar naujais asmens poreikiais bei įgūdžiais susijusiomis, aplinkybėms;

9.3. gyventojai ir toliau būtų skatinami palaikyti asmens higieną, ryšius su artimaisiais, tvarkyti savo kambarius, būti kuo savarankiškesni;

9.4. įstaigoje dirbančių asmenų darbo kokybei gerinti pagal galimybes būtų organizuojami mokymai šiomis aktualiomis mokymo programų temomis: žmogaus teisės, žmonių su specialiais poreikiais teisių ir pagrindinių laisvių apsauga, Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos reikalavimų taikymas.

10. Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į patikrinimo metu nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasis LR SKĮ 19 straipsnio 1 dalies 6 p., nuostatomis, Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūrai veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus pavaduotojos, laikinai einančios direktoriaus pareigas, Ramunės Vaitkevičienės prašo įvertinti, ar įstaiga atitinka nustatytus licencijuojamų sveikatos priežiūros paslaugų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Apie Seimo kontrolieriaus rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus pranešti iki 2015-02-13.

Seimo kontrolierius, Įstaigos vadovas

Augustinas Normantas

ATASKAITOS DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTIES
ČIUŽIAKAMPIO SENELIŲ GLOBOS NAMUOSE 2015-01-15 Nr. 2014/1-60(25)
PRIEDAS

ANKETINIO PATIKRINIMO LENTELĖ

DUOMENYS APIE ĮSTAIGĄ	
1. Kokia įstaigos paskirtis (funkcijos)?	1. Įstaiga teikia trumpalaikę ir ilgalaikę socialinę globą senyvo amžiaus asmenims, taip pat bendrąsias socialines ir kitas paslaugas.
2. Kas yra įstaigos steigėjas?	2. Šalčininkų rajono savivaldybė.
3. Kiek įstaigoje yra vietų?	3. 26.
4. Kiek šiuo metu yra gyventojų (vyrų, moterų)?	4. Įstaigoje patikrinimo metu buvo 26 asmenys (15 moterų ir 11 vyrų).
ĮSTAIGOS VIETA, TERITORIJA, JUDĖJIMAS Į ĮSTAIGĄ IR IŠ JOS	
5. Ar įstaiga lengvai pasiekama viešuoju transportu?	5. Taip. Gyventojai naudojami mokyklos transportu, kuris sustoja netoli įstaigos esančioje stotelėje du kartus per dieną.
6. Ar įstaigos teritorija yra aptverta?	6. Taip.
7. Ar apgyvendinti asmenys turi galimybę bet kuriuo dienos metu išeiti iš įstaigos?	7. Taip. Patikrinimo metu kalbinti įstaigos gyventojai teigė galintys bet kuriuo dienos metu išeiti pasivaikščioti už įstaigos ribų.
8. Ar yra įdiegta išeinančių gyventojų, įeinančių lankytojų registravimo sistema?	8. Ne.
9. Ar gyventojų asmens dokumentai yra saugomi įstaigoje? Jei taip, kokia tvarka nurodyti dokumentai yra išduodami gyventojams, pageidaujantiems išeiti iš įstaigos?	9. Taip, už asmens dokumentų saugojimą atsakinga įstaigos administracija. Asmens dokumentai gyventojams išduodami pagal jų prašymą.
GYVENTOJAI	
10. Kiek įstaigoje yra gyventojų: pripažintų neveiksniais, riboto veiksnumo asmenų?	10. Patikrinimo metu įstaigoje nebuvo neveiksnių arba ribotai veiksnųjų gyventojų.
11. Ar yra gyventojų, kurių globėju paskirta įstaiga / jos darbuotojas?	11. <i>(Nevertinta, atsižvelgiant į 10 atsakymą.)</i>
12. Ar, pagerėjus gyventojų sveikatos būklei	12. Tokios situacijos įstaigoje nebuvo.

<p>arba atsiradus kitoms aplinkybėms, galinčioms daryti įtaką jo neveiksnumui / ribotam veiksmumui, įstaiga kreipiasi į atitinkamas institucijas dėl neveiksnumo peržiūrėjimo inicijavimo?</p> <p>13. Kiek gyventojų mirė per 2014 metus?</p>	<p>Jeigu būtų toks atvejis, įstaiga kreiptųsi į atitinkamas instancijas dėl asmens neveiksnumo / riboto veiksmumo peržiūrėjimo inicijavimo.</p> <p>13. 1 gyventojas (85 metų).</p>
<p>DARBUOTOJAI</p>	
<p>14. Kiek darbuotojų šiuo metu dirba įstaigoje?</p> <p>15. Kiek numatyta etatų? Ar yra neužpildytų etatų? Kokie etatai yra neužpildyti ir kokių priemonių imamasi juos užpildyti?</p> <p>16. Ar, įstaigos direktorės nuomone, yra pakankamai darbuotojų, dirbančių dienas ir nakties metu?</p> <p>17. Ar įstaigoje vyksta reguliarūs darbuotojų pasitarimai gyventojų priežiūros, globos ir kitais darbo klausimais?</p> <p>18. Kiek įstaigos darbuotojų ir kokiose mokymo programose (seminaruose) dalyvavo per 2014 metus?</p>	<p>14. 18.</p> <p>15. 21,45 etato: direktorius (1), įstaigos vadovo pavaduotojas socialiniams reikalams (1), socialinis darbuotojas (1,2) ir jo padėjėjas (6), gydytojas (0,5), kineziterapeutas (0,5), slaugytojas (1), sesuo-šeimininkė (1), vyresnysis buhalteris (1), ūkio dalies vedėjas (1), vyresnysis virėjas (1), virėjas (1), darbininkas (1), vairuotojas (0,5), atsakingas už elektros ūkį (0,25), sargas (2), valytojas (0,5), skalbėjas-siuvėjas (1). Patikrinimo metu buvo neužpildyta 3,7 etato: įstaigos vadovo pavaduotojo socialiniams reikalams, kineziterapeuto, valytojo, socialinio darbuotojo (0,2), socialinio darbuotojo padėjėjo (01) ir darbininko (0,5). Etatus planuojama užpildyti įvykdžius naujų 30-ies vietų globos namų statybos darbus pagal 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos įgyvendinimo projektą, kurį numatoma baigti 2015-01-31.</p> <p>16. Taip. Patikrinimo metu abejonių dėl pakankamo darbuotojų skaičiaus nekilo. (esami darbuotojai tinkamai atlieka visus būtinus darbus.)</p> <p>17. Taip, tokie pasitarimai vyksta kiekvieną dieną.</p> <p>18. Per 2014 m. viena įstaigos darbuotoja dalyvavo seminaruose socialinės paramos teikimo gyventojams pokyčių, socialinės rizikos grupių kokybiško užimtumo ir socialinės aprėpties, socialinės globos paslaugas teikiančių įstaigų licencijavimo aktualijų klausimais. Penki įstaigos darbuotojai šiuo metu mokosi Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykloje socialinio darbuotojo specialybės.</p>

SAUGUMO PRIEMONĖS, SUVARŽYMAI IR ELGESYS SU GYVENTOJAIS

<p>19. Kiek ir kokios priemonės, užtikrinančios gyventojų ir darbuotojų saugumą, įrengtos įstaigoje (ar yra vaizdo stebėjimo kameros, ar įėjimai į įstaigą nakčiai rakinami, ar yra įrengta pagalbos iškvietimo sistema, ar yra gaisro aptikimo sistema, kita)?</p>	<p>19. Įstaigoje įrengta pagalbos kvietimo sistema, gaisro aptikimo sistema, įstaigos teritorija yra aptverta, pastato durys nakčiai rakinamos (nuo 20:00 iki 7:30). Stebėjimo kameros neįrengtos. Patikrinus pagalbos kvietimo mygtukų veikimą, įstaigos darbuotojai operatyviai reagavo į pagalbos signalą. Tačiau patikrinimo metu nustatyta, kad ne visuose kambariuose yra įrengti tokie mygtukai. Prireikus, pagalbos iškvietimo mygtuko „funkciją“ priversti vykdyti sveikesni kaimynai.</p>
<p>20. Ar įstaiga yra sudariusi sutartį su saugos įmone? Jei taip, ar šios įmonės darbuotojai mokėsi (mokosi) tinkamai elgtis su neįgaliais asmenimis?</p>	<p>20. Ne.</p>
<p>21. Ar gyventojams taikomi šie suvaržymai: tramdomieji marškiniai, odiniai diržai, izoliavimas arba judėjimo tam tikroje teritorijoje apribojimas, lova su tinklu, kita?</p>	<p>21. Ne. Tai patvirtino patikrinimo metu kalbinti įstaigos darbuotojai ir gyventojai.</p>
<p>22. Ar šalia gyventojų, kuriam paskirti suvaržymai, nuolat budi darbuotojas, ar gyventojas bet kuriuo metu gali pasinaudoti tualetu?</p>	<p>22. <i>(Nevertina, atsižvelgiant į 21 atsakymą.)</i></p>
<p>23. Ar per 2014 metus yra buvę smurto atvejų? Kur smurto atvejai, jei tokie įvyksta, būna registruojami? Kaip pirmiau nurodyti atvejai yra tiriama?</p>	<p>23. Ne. Tokie atvejai registruojami įvykių žurnale. Surašomas aktas, kalbama su smurtavusiu asmeniu, prireikus, kviečiama policija. Pažeidėjui suteikiama galimybė įvertinti savo elgesį, pasitaisyti.</p>
<p>24. Ar per 2014 metus buvo gyventojų savęs žalavimo atvejų? Kokių priemonių ėmėsi / imtųsi darbuotojai, jei gyventojai save žalojo / žalotų?</p>	<p>24. Nebuvo. Apklaustų darbuotojų teigimu, gyventojui ėmus save žaloti ir (arba) sužalojus, užkardomi savęs žalavimo veiksmai, suteikiama pirmoji medicinos pagalba ir, esant reikalui, kviečiama greitoji medicinos pagalba.</p>
<p>25. Ar per 2014 buvo gyventojų savižudybių?</p>	<p>25. Nebuvo.</p>
<p>26. Ar 2014 m. gyventojai (jų artimieji) buvo pateikę skundų dėl netinkamo darbuotojų elgesio?</p>	<p>26. Ne. Patikrinimo metu gyventojai neturėjo nusiskundimų dėl darbuotojų elgesio.</p>

SAVARANKIŠKO GYVENIMO SĄLYGOS

<p>27. Ar yra sudarytos šios galimybės ugdyti saviraišką ir įgūdžius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gamintis maistą; - skalbtis drabužius; - palaikyti asmens higieną; - tvarkyti savo gyvenamąjį kambarį; - palaikyti socialinius ryšius su visuomene, šeima ir artimaisiais? <p>Kiek gyventojų naudojasi šiomis galimybėmis?</p> <p>28. Ar gyventojai gali pasirinkti, su kuo norėtų gyventi kambaryje?</p> <p>29. Ar gyventojas gali užsirakinti savo gyvenamajame kambaryje, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jo arba kitų asmenų saugumui?</p> <p>30. Ar gyventojai, prašantys laikino privatumo (pabūti vieni), gali būti savanoriškai izoliuoti?</p>	<p>27. Įstaigoje gyventojams sudarytos sąlygos tvarkyti savo kambarį, jie skatinami palaikyti asmens higieną ir ryšius su artimaisiais. Nurodytomis galimybėmis naudojasi ribotas skaičius asmenų (10 gyventojų). Sudaryti sąlygas gyventojams patiems gamintis maistą ir skalbtis drabužius įstaigoje nėra galimybių. Jas planuojama užtikrinti įgyvendinus 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos projektą.</p> <p>28. Taip. Patikrinimo metu gyventojai neturėjo dėl to nusiskundimų.</p> <p>29. Taip. Patikrinimo metu kai kurie gyventojai buvo užsirakinę savo kambariuose.</p> <p>30. Įstaigoje nėra tokios galimybės.</p>
--	--

INDIVIDUALUS SOCIALINĖS GLOBOS PLANAS (ISGP)

<p>31. Ar gyventojui pagal įvertintus poreikius sudaromas ISGP?</p> <p>32. Ar sudarant, peržiūrint ir tikslinant ISGP yra užtikrinamas asmens dalyvavimas, atsižvelgiama į jo nuomonę?</p>	<p>31. Taip. Patikrinus įrašus gyventojų ISGP (sudaryti 2008-06-13, 2012-04-19, 2013-05-07 ir kt.) nustatyta, kad jie dar nebuvo peržiūrėti. Į tai buvo atkreiptas socialinės darbuotojos dėmesys. Darbuotoja patikino, kad imsis priemonių peržiūrėti visus ISGP.</p> <p>32. Taip.</p>
--	---

APGYVENDINIMO IR HIGIENOS SĄLYGOS

<p>33. Ar pagrindinis įėjimas bei patalpos yra prieinamos žmonėms su negalia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar yra nuovažos; - ar praėjimai bei durų staktos pakankamai platūs; - ar informaciniai užrašai pakankamai dideli; - kita. 	<p>33. Taip.</p>
--	------------------

34. Ar yra gyvenamųjų patalpų, įrengtų rūsiuose, pusrūsiuose?	34. Nėra.
35. Kur apgyvendinami gyventojai, turintys sunkią judėjimo negalią?	35. Pirmame aukšte.
36. Kur apgyvendinami gyventojai, kuriems reikalinga nuolatinė slauga ir priežiūra?	36. Pirmame aukšte.
37. Kiek vietų yra įrengta gyvenamuosiuose kambariuose, koks kiekvieno iš šių kambarių plotas ir kiek ploto tenka vienam asmeniui?	37. Gyvenamieji kambariai yra vienviečiai, dviviečiai, triviečiai; yra 1 keturvietis. Kambarių plotai: Nr. 1 – 13,28 m ² (2 vietos); Nr. 2 – 8,34 m ² (1 vieta); Nr. 3 – 8,29 m ² (1 vieta); Nr. 4 – 8,21 m ² (2 vietos); Nr. 5 – 18,15 m ² (4 vietos); Nr. 6 – 9,11 m ² (1 vieta); Nr. 7 – 17,02 m ² (3 vietos); Nr. 8 – 13,43 m ² (2 vietos); Nr. 9 – 8,49 m ² (1 vieta); Nr. 10 – 8,76 m ² (2 vietos); Nr. 11 – 9,57 m ² (2 vietos); Nr. 12 – 6,51 m ² (1 vieta); Nr. 13 – 7,41 m ² (1 vieta); Nr. 14 – 18,45 m ² (3 vietos). Vienviečių kambarių vidutinis plotas yra nuo 6,51 m ² iki 9,11 m ² , dviviečių – nuo 4,11 m ² iki 6,72 m ² , triviečių – nuo 5,67 m ² iki 6,15 m ² , keturviečio – 4,54 m ² . Vienam asmeniui vidutiniškai tenka nuo 4,11 m ² iki 9,11 m ² .
38. Ar visose gyvenamosiose patalpose pakanka natūralaus ir dirbtinio apšvietimo?	38. Taip.
39. Kaip vėdinamos gyvenamosios patalpos (natūralus, dirbtinis vėdinimas)?	39. Gyvenamosios patalpos vėdinamos natūraliu būdu (per langus). Patikrinimo metu langų būklė buvo tinkama.
40. Ar gyvenamosios patalpos yra šildomos?	40. Taip, veikia centrinio šildymo sistema.
41. Kas, kaip dažnai (kiek kartų per dieną, savaitę ir pan.) ir kaip tvarko gyvenamąsias patalpas?	41. Darbuotojai patalpas drėgnuoju būdu valo kasdien. Patikrinimo metu kambariuose buvo švaru ir tvarkinga.
42. Kokie baldai gyvenamojoje patalpoje yra skiriami kiekvienam gyventojui?	42. Kiekvienam gyventojui skiriami šie baldai: lova, spintelė su ištraukiamu stalu, kėdė. Kambariuose taip pat yra bendra drabužių spinta.
43. Kiek yra asmenų, kuriems reikalingos funkcinės lovos? Kiek turima tokių lovų?	43. Įstaiga turi 20 funkcinių lovų. Šiuo metu yra užimta 14 lovų.
44. Ar judėjimo negalią turinčiam gyventojui užtikrinama, kad jo gyvenamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta sudarytų galimybę	44. Taip.

<p>stebėti aplinką pro langą, sėdint arba gulint?</p> <p>45. Koks minkštasis inventorius skiriamas kiekvienam gyventojui?</p> <p>46. Kas kiek laiko minkštasis inventorius yra skalbiamas (keičiamas), dezinfekuojamas, lyginamas?</p> <p>ASMENS HIGIENA:</p> <p>47. Kiek įstaigoje yra praustuvių, unitazų ir dušinių? Ar jie yra prieinami visą parą?</p> <p>48. Ar vyrų ir moterų higienos patalpos yra įrengtos atskirai?</p> <p>49. Ar higienos patalpos yra pritaikytos asmenims su negalia? Kaip dažnai šie asmenys yra apiprausiami, maudomi?</p> <p>50. Ar gyventojai gauna šių higienos priemonių: - prausimosi priemonių; - dantų šepetukų; - šukas; - skutimosi reikmenų; - kitko.</p> <p>51. Kada paskutinį kartą buvo atlikta dezinfekcija, dezinsekcija ir deratizacija?</p>	<p>45. Kiekvienam gyventojui skiriami: čiužinys, pagalvė, antklodė, lovos skalbiniai, rankšluosčiai.</p> <p>46. Minkštasis inventorius yra skalbiamas (keičiamas) ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę, o, esant poreikiui, ir dažniau. Patikrinimo metu trūkumų nenustatyta.</p> <p>47. Įstaigoje yra 4 praustuvės, 4 unitazai ir 2 dušinės. Visos higienos patalpos yra prieinamos visą parą. Patikrinimo metu higienos patalpos buvo švarios, užtikrintas šalto ir šilto vandens tiekimas.</p> <p>48. Taip.</p> <p>49 Taip. Gyventojai, negalintys savimi pasirūpinti, apiprausiami kiekvieną dieną (naudojant širmas), o maudomi pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kartą per savaitę.</p> <p>50. Taip.</p> <p>51. Patalpų dezinfekcija yra atliekama kasdien. Dezinsekcija ir deratizacija taip pat atliekama reguliariai, kiekvieną mėnesį.</p>
MAITINIMAS	
<p>52. Kiek kartų per dieną gyventojai yra maitinami?</p> <p>53. Kas gamina ir tiekia maistą?</p> <p>54. Ar, esant medicininėms indikacijoms, gyventojams yra užtikrinamas dietinis arba specialusis maitinimas?</p>	<p>52. 4 kartus.</p> <p>53. Maistas gaminamas ir tiekiamas įstaigos darbuotojų.</p> <p>54. Taip.</p>

<p>55. Ar užtikrinamas maitinimas pagal religinius arba kultūrinius įsitikinimus?</p> <p>56. Ar tikrinama pagaminto maisto kokybė?</p> <p>57. Kiek valgykloje yra vietų (t. y. kiek asmenų gali valgyti joje vienu metu) bei kiek gyventojų joje valgo kiekvieno maitinimo metu?</p> <p>58. Ar gyventojai naudojami visais stalo įrankiais?</p> <p>59. Kaip gyventojai yra supažindinami su valgiaraščiu? Ar ir kaip jie gali pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ir (arba) patiekalų asortimento?</p> <p>60. Ar gyventojai gali bet kuriuo paros metu gerti geriamąjį vandenį?</p>	<p>55. Taip.</p> <p>56. Taip, pagaminto maisto kokybę kasdien tikrina bendruomenės slaugytoja bei rezultatus pažymi specialiaame žurnale.</p> <p>57. Valgykloje yra 26 vietos. Joje nuolat maitinami apie 10 gyventojų, likusieji valgo savo gyvenamuosiuose kambariuose.</p> <p>58. Taip.</p> <p>59. Valgiaraštis yra patalpintas skelbimų lentoje, esančioje šalia valgyklos. Pageidavimus dėl maisto produktų ir (arba) patiekalų asortimento gyventojai gali pateikti žodžiu socialiniams darbuotojams arba per globos namų gyventojų tarybą.</p> <p>60. Taip.</p>
APRANGA	
<p>61. Ar visi gyventojai turi sezoną atitinkančią aprangą ir avalynę, taip pat skirtą laisvalaikiui (arba yra visu tuo aprūpinami)?</p> <p>62. Kas kiek laiko yra skalbiama gyventojų apranga (apatiniai, viršutiniai drabužiai) ir kas tai atlieka?</p>	<p>61. Taip.</p> <p>62. Galintieji savimi pasirūpinti drabužius atiduoda skalbti pagal poreikį. Kiti asmenys aprūpinami sauskelnėmis; jų viršutiniai drabužiai skalbiami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per savaitę. Gyventojų drabužiai yra skalbiami įstaigoje įrengtoje skalbykloje. Gyventojų drabužiais (skalbimu, lyginimu, taisymu) rūpinasi specialiai šiam darbui pasamdytas darbuotojas.</p>
SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	
<p>63. Kokios sveikatos priežiūros paslaugos yra prieinamos dienos metu, kokios – naktį?</p>	<p>63. Įstaigoje dirba vidaus ligų gydytoja (0,5 etato), kineziterapeutė (0,5 etato), 1 bendrosios praktikos slaugytoja. Kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas gyventojai gauna gydymo įstaigose, prie kurių jie yra prisiregistravę. Esant poreikiui, tiek dienos, tiek nakties metu yra kviečiama greitoji medicinos pagalba. Įstaigai išduotas leidimas-higienos pasas teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas.</p>

<p>64. Ar teikiamos reabilitacinės paslaugos gyventojams? Jei taip, tai kokios?</p> <p>65. Kiek gyventojų tenka prižiūrėti vienam individualios priežiūros darbuotojui dienos metu? Kiek – naktį?</p> <p>66. Ar įstaigoje yra psichikos sveikatos slaugos darbuotojų?</p> <p>67. Ar gyventojai turi galimybę susitikti su psichologu, psichoterapeutu?</p> <p>68. Ar medicininės apžiūros metu, be gydytojo ir paciento, dalyvauja tretieji asmenys?</p> <p>69. Kaip gaunamas gyventojų sutikimas gydytis?</p> <p>70. Ar gyventojai įtraukiami į savo gydymo plano sudarymo procesą, reiškia pageidavimus jį pakeisti, yra informuojami apie vaistų ir (arba) jų kiekio pakeitimus?</p> <p>71. Ar gyventojui pageidaujant jam teikiama jo asmens sveikatos istorija, kiti medicinos dokumentai?</p>	<p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad įstaigos darbuotojai negalėjo pateikti licencijos, suteikiančios teisę verstis atitinkamos rūšies sveikatos priežiūros praktika.</p> <p>64. Įstaigoje papildomai teikiamos tik kineziterapijos paslaugos.</p> <p>65. Dienos metu kiekvienam individualios priežiūros darbuotojui tenka prižiūrėti maždaug 9, o nakties metu – 26 gyventojus.</p> <p>66. Nėra.</p> <p>67. Gyventojui paprašius, darbuotojai jį užregistruoja psichologo ir psichoterapeuto konsultacijai gydymo įstaigose, prie kurių jie yra prisiregistravę.</p> <p>68. Dalyvauja tik tuo atveju, jei pageidauja pats asmuo arba reikalinga pagalba gydytojui.</p> <p>69. <i>(Nevertinta atsižvelgiant į 63 atsakymą.)</i></p> <p>70. Taip, gydantis gydytojas konsultacijų metu visada stengiasi aiškiai ir suprantamai informuoti gyventojus apie jam nustatytą sveikatos sutrikimą/us, reikalingą gydymą, tinkamus vaistinius preparatus ir galimybę juos pakeisti kitais vaistais.</p> <p>71. Taip, gyventojui paprašius, jam teikiama jo sveikatos istorija ar medicininių dokumentų išrašai.</p>
<p>BENDRAVIMAS, UŽIMTUMAS, DALYVAVIMAS POLITINIAME GYVENIME, TIKĖJIMO LAISVĖ, VERTĖJO IR KT. PASLAUGOS</p>	
<p>72. Ar gyventojai turi galimybę bendrauti su kitais asmenimis (artimaisiais, atstovais, globėjais)?</p> <p>73. Kokios lankymo valandos yra numatytos? Ar reikalaujama iš anksto užregistruoti apsilankymą pas gyventoją?</p> <p>74. Ar gyventojai turi galimybę naudotis telefonu, paštu, internetu bei kitomis ryšio priemonėmis? Ar gyventojai gali pirmiau</p>	<p>72. Taip.</p> <p>73. Vasaros laiku nuo 8:00 iki 20:00 val., žiemos laiku nuo 8:00 iki 18:00 val. Išankstinės registracijos nėra.</p> <p>74. Taip.</p>

<p>nurodytomis priemonėmis naudotis privačiai (nestebimi personalo)?</p> <p>75. Ar gyventojams užtikrinama teisė siųsti bei gauti laiškus (neskaitytus darbuotojų ir necenzūruotus)?</p> <p>76. Ar gyventojams suteikiama galimybė pirkti ir gauti jiems reikalingiausias daiktus?</p> <p>77. Ar įstaigoje yra galimybė: - kasdien pasivaikščioti lauke (kasdien, nepriklausomai nuo sezono); - mankštintis; - skaityti naujausius laikraščius; - skaityti žurnalus ir knygas; - žiūrėti televizorių; - klausytis radijo; - naudotis kompiuteriu; - užsiimti kita veikla, kuri atitiktų jų socialinę padėtį ir kultūros lygį, būtų skirta reabilitacijai.</p> <p>78. Ar gyventojams yra sudaryta galimybė įgyvendinti balsavimo teisę?</p> <p>79. Ar gyventojams yra sudaryta galimybė atlikti religines apeigas?</p> <p>80. Ar, prireikus, yra užtikrinamos vertėjo paslaugos?</p> <p>81. Ar gyventojui, kuris dėl sveikatos būklės neturi arba yra praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, yra taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės?</p> <p>82. Ar gyventojų prašymu jam yra sudaromos galimybės gauti konsultacijas ir kitas paslaugas turtais, finansiniais, draudimo, testamentu sudarymo ir kitais klausimais?</p>	<p>75. Taip.</p> <p>76. Taip, esant reikalui, padeda darbuotojai.</p> <p>77. Taip.</p> <p>78. Taip.</p> <p>79. Taip. Įstaigoje yra koplytėlė, kurioje sekmadieniais vyksta religinės apeigos (apsilanko kunigas).</p> <p>80. Taip. Visi gyventojai kalba viena iš trijų kalbų – lietuvių, rusų arba lenkų. Visi įstaigos darbuotojai moka vieną iš pirmiau nurodytų trijų kalbų.</p> <p>81. Ne.</p> <p>82. Taip.</p>
PRIVATUS GYVENIMAS	
<p>83. Ar, gyventojams panorėjus, yra sudarytos galimybės susituokti?</p> <p>84. Ar yra sudarytos galimybės porai gyventi</p>	<p>83. Taip.</p> <p>84. Taip.</p>

<p>kartu?</p> <p>85. Ar yra atskiros patalpos (privati erdvė (kambarys), kur galėtų vykti pasimatymai, taip pat gyventojai galėtų dviese nekliudomi bendrauti?</p>	<p>85. Taip.</p>
<p>INFORMACIJOS PRIEINAMUMAS IR KREIPIMŪSI NAGRINĖJIMAS</p>	
<p>86. Kaip gyventojai yra informuojami apie savo teises, buvimo įstaigoje tvarką?</p> <p>87. Ar gyventojams yra sudarytos visos sąlygos pateikti kreipimuisi?</p> <p>88. Ar gyventojų kreipimaisi yra registruojami?</p> <p>89. Ar įstaigoje veikia globos namų taryba?</p>	<p>86. Raštu supažindinami su Įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, taip pat jos yra patalpintos informaciniuose centruose.</p> <p>87. Taip.</p> <p>88. Taip. Kreipimaisi registruojami gyventojų skundų ir kitų raštų registracijos žurnale.</p> <p>89. Taip.</p>
<p>KITŲ INSTITUCIJŲ ATLIKTI PATIKRINIMAI</p>	
<p>90. Ar įstaigoje 3 (trejų) metų laikotarpiu buvo atlikta žmogaus teisių padėties stebėseną?</p> <p>91. Kada atliktas paskutinis priešgaisrinės saugos patikrinimas? Ar nustatyta priešgaisrinės saugos pažeidimų? Jei taip, ar šie pažeidimai yra pašalinti?</p> <p>92. Kada visuomenės sveikatos centras atliko paskutinį patikrinimą? Ar buvo nustatyta sveikatos saugos pažeidimų? Ar jie yra pašalinti?</p> <p>93. Kada Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinis padalinys atliko paskutinį patikrinimą? Ar buvo nustatyta pažeidimų? Ar jie yra pašalinti?</p>	<p>90. Nebuvo.</p> <p>91. 2013 metais. Pažeidimų nenustatyta.</p> <p>92. 2014 m. rugpjūčio 29 dieną. Pažeidimų nenustatyta.</p> <p>93. 2014 m. sausio 29 dieną. Pažeidimų nenustatyta.</p>
<p>IŠVYKIMAS IŠ ĮSTAIGOS VISAM LAIKUI</p>	
<p>94. Kiek gyventojų per 2014 metus išvyko gyventi savarankiškai (arba prižiūrimi artimų giminaičių)?</p> <p>95. Ar šiuo metu įstaiga yra gavusi gyventojų prašymų išleisti gyventi savarankiškai?</p>	<p>94. Nė vienas.</p> <p>95. Ne. Esant prašymui, darbuotojai įvertina asmens galimybes gyventi savarankiškai.</p>

96. Ar, prieš išleidžiant asmenį gyventi savarankiškai, įsitikinama, kad asmuo bus prižiūrėtas ir juo bus tinkamai pasirūpinta?	96. Taip (informacijos rinkimas, lankymasis būsimoje gyvenamojoje vietoje ir pan.).
---	---